

FAH - vårmöte april 2011

Bullerfrågorna – hur ser rättspraxis ut?

Ulf Bjällås

Regelverket

1. 2 kap. 3 och 7 , 2 kap. 6 , 9 kap. 3 , 9 kap. 6 , 26 kap. 9, 14, 17, 18, 21, 22 (miljöbalken)
2. Förordning om omgivningsbuller SFS 2004:675
Kartläggning, strategiska bullerkartor, åtgärdsprogram
3. Regeringens proposition 1996/97:53
Infrastrukturinriktning för framtida transporter
4. Riksdagens miljömål; God bebyggd miljö – 5 %
minskning år 1998 - 2010

Regelverket

1. Riktvärdena vid nybyggnation av bostadsbebyggelse eller vid nybyggnation eller väsentlig ombyggnad av trafikinfrastruktur är:
 - 30 dBA ekvivalentnivå inomhus
 - 45 dBA maximalnivå inomhus nattetid
 - 55 dBA ekvivalentnivå utomhus (vid fasad)
 - 70 dBA maximalnivå vid uteplats i anslutning till bostad
2. Vid tillämpning av riktvärdena vid åtgärder i trafikinfrastrukturen bör man ta hänsyn till vad som är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt. Om det inte går att reducera utomhusnivån till riktvärdena bör inriktningen vara att inomhusvärdena inte överskrids.
3. Åtgärdsprogrammet är uppdelat på två etapper. (Etapp 1 skulle ha varit klar 2003 men kommer att avslutas först 2006/2007. Därefter kommer etapp 2 påbörjas.) I den första etappen anger regeringen att trafikverkens åtgärdsprogram minst bör avse de fastigheter som exponeras av buller vid följande nivåer och högre
 - 65 dBA ekvivalentnivå utomhus för vägtrafikbuller
 - 55 dBA maximalnivå inomhus nattetid avseende buller från järnvägstrafik

Krav på utredning

Miljödomstolen i Nacka 2010-10-15 i mål nr M 5-10

- ◆ Spårbunden trafik (SL)
- ◆ MHN: perrongskärm, max 70 dB(A) vid uteplats
- ◆ LST: återförvisning, längd eller höjd framgår ej, ingen kostnadsberäkning, ingen skälighetsavvägning
- ◆ MD: återförvisningsbeslutet fastställdes)

Krav på utredning

MÖD 2009-05-06 i mål nr M 3482-08

- ◆ MHN: plan för att sänka bullernivåerna utomhus till 55dB(A) utomhus vid fasad inom angiven tid – Vägverket överklagade
- ◆ LST: avslag, inga kostnadsuppgifter
- ◆ MD: tog själv in uppgifter om antalet fordon, Vägverket redogjorde för kostnader att minska bullret, återförvisning
- ◆ MÖD: otydligt beslut, utred alternativa åtgärder, ej ändring.

Skälighetsavvägning

MÖD 2008:27, mål nr M 2817-07

- ◆ E4 Jönköping
- ◆ LST: 60dB(A) ekvivalent utomhus
- ◆ MD: 200 personer, stor trafikmängd, ej ändring
- ◆ MÖD: Bullernivåerna överstiger 65 dB(A) ekvivalent, många personer, plank 3-5 miljoner kr

Skälighetsavvägning

Miljödomstolen i Växjö 2010-01-18 mål nr M 1931-09

- ◆ E6 Östra Karup, Båstads kommun
- ◆ MHN: bullerskärm $> 7 \text{ dB(A)}$ = 58 dB(A) ekv. utomhus
- ◆ LST: befintlig miljö, bullret 65 dB(A) , ej samhällsekonomiskt rimligt med åtgärder
- ◆ MD: instämmer med vägverket, ej skäligt att sänka ljudnivån med 7 dB(A) , 640 000 kr per fastighet
- ◆ MÖD: ej PT

Skälighetsavvägning

MÖD 2006:34, mål nr M 7319-05

- ◆ Tågtrafik
- ◆ Befintlig miljö, fönstren utbytta, > 55 dB(A) i sovrum
- ◆ 24 tåg per natt, 22 godståg
- ◆ Kostnaden för att åtgärda inomhusmiljön, > 600 000 kr
- ◆ Fasaden har dålig isolering
- ◆ Fönsteråtgärden borde ha lett till < 52 dB(A)
- ◆ Fastigheten taxerad till 200 000 kr
- ◆ Ej rimligt att kräva åtgärder, MHN:s beslut upphävs

Skälighetsavvägning

MÖD 2008-10-02 i mål M 3491-07

- ◆ ---”normalt inte ansetts rimligt att i befintliga miljöer kräva åtgärder om inte bullernivån utomhus inte överstiger 65 dB(A) ekvivalentnivå” (MÖD:s praxis)
- ◆ Här befintlig bebyggelse och väg
- ◆ Bullernivån baserad på trafikårsmedeldygn, frifältsvärden, < 65 dB(A)
- ◆ Inga omständigheter som talar för ett avsteg från praxis – inga åtgärder

Skälighetsavvägning

MÖD 2000:32, mål nr M 238-00

- ◆ Miljöskyddslagen 5
- ◆ Skola, 55 dB(A) ekv. vid skolbyggnaden, max. 72 dB(A) mitt på skolgården, 68 dB(A) vid skolbyggnaden
- ◆ Stress, trötthet, aggressivitet, inga alternativ till utevistelsen
- ◆ Bullerplank, < 55 dB(A) ekv., kostnaden 280 000 kr
- ◆ Skälig åtgärd

Skälighetsavvägning

- ◆ Klagomål från två personer, vägtrafik
- ◆ Bullernivåer > 55 dB(A) ekv. utomhus vid fasad och >70 dB(A) max. vid uteplats
- ◆ Ingen åtgärd från MHN och LST
- ◆ MD i Växjö 2011-03-22, M 3357-10: God miljö motsvarar 55 resp. 70 dB(A). Utred! Återförvisning

Planfråga

Regeringsrätten 2009-05-06 mål nr 1245-04

- ◆ Strider ett bullerplank mot en detaljplan? Måste planket särskilt anges i detaljplanen?
- ◆ ”RegR finner i likhet med Boverket att ett bullerplank är en sådan anordning som i förekommande fall, utan att det särskilt anges i planen, kan höra till en gata när en plan för visst område anger denna form av användning. ---Bullerplanket strider således inte mot detaljplanen, varken när det gäller det i planen angivna användningssättet---eller utformningen av detta.”

Skälighetsavvägning

Musiklokal

(MÖD 2001:17)

Föreläggande enligt miljöskyddslagen att motverka buller från musiklokal ----- En miljönämnd förelade en musikklubb att vidta bullerbegränsande åtgärder så att den **omgivande miljön** inte utsattes för ekvivalenta ljudnivåer överstigande 25 dB(A). Efter yttrande från Socialstyrelsen fann Miljööverdomstolen att föreläggandet var miljömässigt motiverat vid denna typ av verksamhet och de begärda åtgärderna tekniskt möjliga och inte ekonomiskt orimliga.

MÖD 2009-03-19, M 2826-08

Även motiverat att förelägga till skydd för den inre miljö, för att skydda besökarna (Debaser)